

LES MONÉDES SOCIALS

ÍNDIX

QUÈ SÓN LES MONEDES SOCIALS/MONEDES CIUTADANES	1
ALGUNS EXEMPLES DE MONEDES SOCIALS/MONEDES COMPLEMENTÀRIES EN EL MÓN	3
LA MONEDA CIUTADANA REC A BARCELONA	6
LA TAULA DE CANVI I COM ES GOVERNA EL REC?	7
QUÈ FER I COM APROFITAR LA MONEDA CIUTADANA REC	8
PER QUÈ OFEREIX EL REC MÉS AVANTATGES QUE L'EURO	10

QUÈ SÓN LES MONEDES SOCIALS

MONEDES CIUTADANES

Les monedes socials, també s'anomenen complementàries (perquè no volen substituir la moneda existent, en el nostre cas, l'euro), serveixen per fomentar la feina, l'ocupació i el consum local i de proximitat.

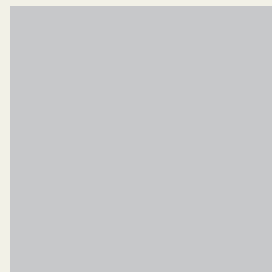
Aquestes monedes potencien grups, xarxes, i comunitats que volen impulsar objectius socials i econòmics.

Hi has pensat?

“Moltes comunitats estan farcides de recursos infrautilitzats: persones formades i amb capacitats, i temps lliure, negocis amb taules sense ocupar, cotxes sense llogar, serveis diversos sense fer-se servir, espais infrautilitzats.....I no hi ha prou diners per mobilitzar aquests actius. És absurd!

Diverses comunitats i organitzacions de tot el món han resolt el problema tan sols creant llurs pròpies monedes no-competitives, socials complementàries... L'objectiu? Posar en contacte recursos infrautilitzats amb necessitats no satisfetes, allà on el mercat no té interès.....” (Alan Watts. Wealth vs. Money)

“Una moneda local nunca es un fin en sí misma; es un medio para potenciar la economía local o para tejer redes comunitarias.”

SABER-ne MÉS...

Recomanem

MONEDES SOCIALS I COMPLEMENTÀRIES

Diversos Autors.

https://ajuntament.barcelona.cat/omic/sites/default/files/arxius/moneda_bx.pdf

ESMOLEM LES EINES. DEBATS DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL

Materials de l'Escola de l'Economia Solidària de Catalunya. Edita XES, Pol.len, Tigre de Paper, Icària Editorial. Catalunya 2017.

LA MONEDA SOCIAL, UNA EINA CONTRA LES CRISIS FINANCERES

<https://www.uoc.edu/portal/ca/news/actualitat/2019/182-moneda-social.html>

Amb el desenvolupament del moviment cooperativista des de finals del segle XIX a Catalunya, moltes cooperatives o fins i tot unions de cooperatives, desenvolupen les seves monedes pròpies, permetent el desenvolupament dels intercanvis locals sense dependre de la disponibilitat de monedes estatals, i afavorint el desenvolupament local.

1. Cooperativa La Flor de Maig
2. Cooperativa La Paloma
3. Cooperativa de Sant Martí de Provensals

ALGUNS EXEMPLES DE MONEDES SOCIALS

MONEDES COMPLEMENTÀRIES EN EL MÓN

Ens trobem amb centenars d'experiències a tot el món, per tant hem hagut de triar alguns exemples d'èxit. Fem una petita fitxa i resum d'algunes d'aquestes.

Moneda: **Chiemgauer d'Alemanya**

Data de creació: 2003

Àmbit regional:

Chiemsee, Baviera
(Alemanya)

Valor de la moneda:

1 Chiemgauer = 1 Euro

Web:

www.chiemgauer.info

Objectiu principal: Donar suport a l'economia local

Beneficis: mobilitza les capacitats sobrants de les empreses, potencia el comerç local, treu més fruits dels diners.

Participants: 600 empreses, 2.400 veïns/es, 220 organitzacions diverses.

Mecanismes de funcionament: està impresa, és local, té garanties de seguretat, recolzada en l'euro.

Volum d'operacions: 6 milions chiemgauers/euros a l'any, aproximadament.

Gestió: 3 persones a temps complet, i 20 voluntaris.

Hi has pensat?

“La tendencia gradual hacia la homogeneización monetaria global fue impulsada principalmente por el poder y el control centralizado, más que por motivos de eficiencia económica o modernización...”

Hay evidencias históricas más que suficientes de que las monedas regionales bien diseñadas pueden operar de forma eficaz paralelamente a las monedas nacionales o supranacionales, sin provocar inflación u otras crisis monetarias”

(B.Lietaer, M.Kennedy,y J.Rogers El dinero de la gente)

SABER-ne MÉS...

Recomanem

Hi ha moltes experiències arreu del món amb monedes socials i complementàries; també experiències molt diverses que no utilitzen monedes però són equivalents quant a intercanvi de serveis, treball comunitari i cooperatiu. Arreu, tots els pobles i societats han experimentat i ho segueixen fent amb fórmules molt diverses que són alternatives a les monedes “dominants” i mercantilistes.

Alguns exemples:

- **EL WIR**, Suïssa: <http://wir.ch>
- **TEQUIO**, Mèxic: <https://masdemx.com/tag/que-es-el-tequio>
- **BANCO PALMAS**, Brasil: <https://www.institutobancopalmas.org>
- **Sistema de Intercambio Comunitario (CES)**, SudÀfrica: <https://www.community-exchange.org/home>

SABIES QUÈ...

A Catalunya han hagut monedes socials o complementàries al llarg de la història. El cooperativisme català utilitzava aquestes monedes a diferents Cooperatives del país, al menys entre el 1.850 i el 1.950, o sigui al llarg d'un segle, s'utilitzaven aquestes monedes per comprar productes, pagar serveis, i salaris en les Cooperatives catalanes.

LA MONEDA CIUTADANA REC A BARCELONA

El REC (Recurs Econòmic Ciutadà) és la moneda ciutadana de Barcelona, una variant de les monedes anomenades socials o locals.

És un sistema d'intercanvi ciutadà complementari i paritari a l'euro, que permet fer transaccions entre les persones, les entitats i els comerços que l'accepten. Es presenta com una alternativa al sistema econòmic i monetari dominant globalitzat.

Hi has pensat?

El nom està inspirat en el Rec Comtal, atès que tan l'aigua com ara la moneda han estat i són elements essencials per a la vida dels barris i de la ciutat. El Rec Comtal, neix del l'aqüífer del Besòs i des de fa més de mil anys ha fecundat els barris del Besòs, la plana i la ciutat de Barcelona.

La història del REC (R) és la història de Barcelona i dels que avui són els seus barris.

SABER-ne MÉS...
Recomanem

<https://rec.barcelona/quees>

R

REC
MON
CIU

LA TAULA DE CANVI

I COM ES GOVERNA EL REC?

El REC -R-, com a moneda ciutadana, està governat per la ciutadania amb l'acompanyament inicial de l'Ajuntament de Barcelona i de l'associació Novact. Sota la denominació "TAULA DE CANVI SCCL", es constitueix una societat cooperativa de consumidors i usuaris, sense ànim de lucre.

El seu objecte és ser titular, gestionar, difondre i emprar el Sistema d'Intercanvi Ciutadà REC, tot vetllant per mantenir i enfortir la confiança de les seves usuàries, amb total transparència, gràcies a una governança compartida entre les usuàries i els diferents actors socials i econòmics.

SABIES QUÈ...

El seu nom s'inspira en la Taula de Canvis i Comuns Dipòsits de Barcelona, que va ser la primera banca pública municipal a Europa, creada en aquesta ciutat el 1401, i que va passar a ser la Banca de la Generalitat, durant 300 anys, fins el 1714.

QUÈ FER I COM APROFITAR LA MONEDA CIUTADANA REC

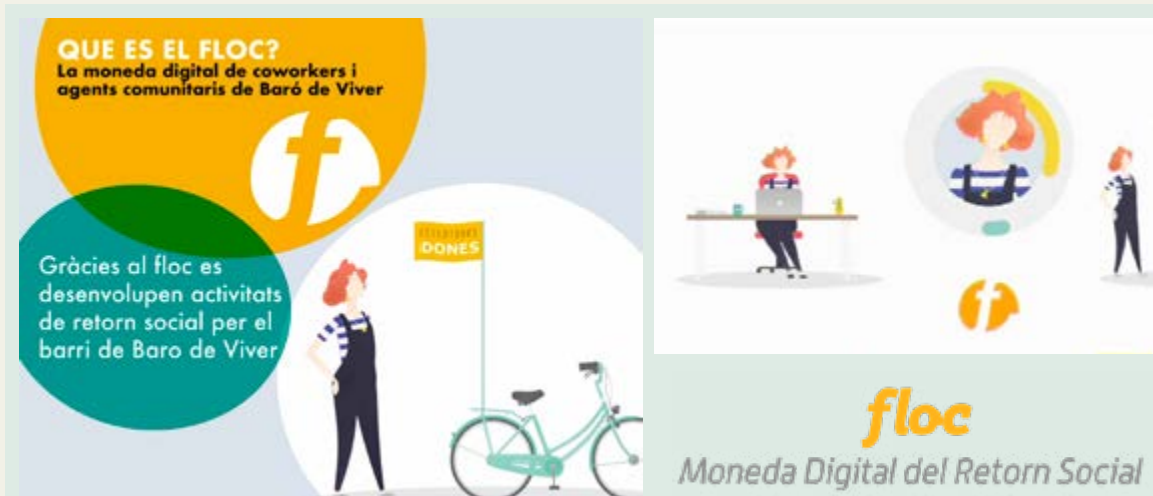
PER PART D'ORGANITZACIONS DE SEGON GRAU, COM LA TAULA EIX PERE IV, O ALTRES XARXES SOCIO-ECONÒMIQUES, AIXÍ COM ENTITATS QUE ESTAN A PROP O SÓN SÒCIES DE LA TAULA EIX PERE IV?

Les possibilitats són moltes, però sempre fa mandra començar a aplicar una idea com el REC. La inèrcia ens mata, perquè trencar amb la rutina és dur, i requereix pensar, trobar-se, dialogar, estudiar, i moltes més coses...

I normalment les xarxes d'entitats i cooperatives són més activistes, i els costa construir i dinamitzar idees noves (que no són tan noves...)

Ara bé, és possible fer-ho sense estavellar-se en l'intent.

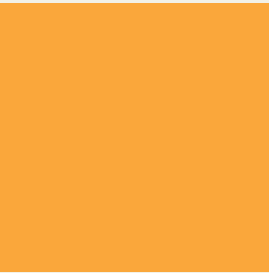
La idea clau és construir mercat social entre les diverses entitats, cooperatives, i associacions que conformen una xarxa, o un espai social com la Taula Eix Pere IV, que pot arribar fins a més de 150 entitats que estan en relació (d'acord al seu Mapa social 2019-2020). Això és un gran potencial.

Tenim experiències molt properes i semblants, per exemple al barri de Baró de Viver: <https://sinergics.cat/floc>, on fan servir una moneda local: El Floc.

Què es pot fer?

Es poden activar moltes fórmules per tal que amb la moneda REC les relacions siguin més actives, quotidianes, intenses, visibles i pràctiques en aquestes xarxes, i així fer realitat el mercat social.

Des d'acordar un percentatge concret de moneda REC que cada entitat pot destinar a fer circular dins del circuit del «mercat social» conformat per les entitats implicades, i així motivar els intercanvis en el marc d'aquest, fins establir acords per facilitar aquesta circulació en base a prestacions mútues, recíproques, i concretes.

PER EXEMPLE...

...és tan sols una idea de futur a debatre i decidir...

el Districte de Sant Martí disposa d'espais a diferents indrets (naus industrials buides, magatzems, etc..) i els facilita a les entitats, cooperatives, empreses implicades en la Taula (prèviament s'ha signat un acord); això es fa a través de la Taula Eix Pere IV que és qui lidera i gestiona aquests espais i dinamitza la xarxa, així com les accions intercooperatives. Per pagar aquest lloguer o part d'ell utilitzem recursos propis de les entitats que han acordat, prèviament, incidir en les necessitats diverses de les veïnes i veïns dels barris; aquestes prestacions es bescanvien en RECs (hi ha una valoració acordada en X Prestacions = X RECs) amb els que paguem els lloguers cedits i gestionats per la Taula, i a l'hora les quotes per formar part d'aquesta xarxa. La Taula pot reintroduir els RECs en el circuit pagant i comprant altres serveis, o bé bescanviar RECs per Euros, si fos el cas.

Hi has pensat?

La Taula Eix Pere IV és un espai veïnal de construcció d'un barri al servei dels veïns i veïnes. Creiem que els moviments veïnals de base i l'autogestió de la vida i l'economia són els motors per aconseguir un barri més just. Fa anys que treballem per aconseguir espais per al veïnat i perquè les veïnes tinguem veu en aquelles decisions que afecten els nostres barris...

SABER-ne MÉS...

Recomanem

- **EL DINERO DE LA GENTE MONEDAS LOCALES Y SOBERANÍA ECONÓMICA**, Bernard Lietaer, Margrit Kennedy, John Rogers. Editorial Icaria. Barcelona 2015.
- **TAULA EIX PERE IV**: <https://masdemx.com/tag/que-es-el-tequilo>
- **CIUTATS COOPERATIVES ESBOSOS D'UNA ALTRA ECONOMIA URBANA** Ivan Miró i Acedo. Editorial Icaria. Barcelona 2018.

PER QUÈ OFEREIX EL REC MÉS AVANTATGES QUE L'EURO

A LES ENTITATS SOCIALS?

- **AFAVOREIX LA VIDA SOCIAL DEL BARRI**: Genera cohesió social al barri a través de les relacions que neixen amb la xarxa rec.
- **REDUEIX COSTOS**: Els cobraments de quotes o activitats no tenen cap cost i es realitzen de manera fàcil, segura i ràpida.
- **PERMET RETRIBUIR FORMADORS O PROFESSIONALS**: pagar serveis professionals o formació de manera àgil, segura i sense costos.
- **ÉS UN NOU CANAL DE COMUNICACIÓ**: permet donar a conèixer l'entitat i les activitats a través de l'aplicació del rec.
- **FIDELITZA EL SOCI**: Afavoreix la fidelització dels socis i sòcies a través de la publicació de promocions a l'aplicació. És un sistema innovador: situa l'entitat com a pionera en innovació social als barris.

TESTIMONIS DE COMERCIANTS QUE FAN SERVIR EL REC

<https://www.youtube.com/watch?v=ai6SRztRWps>

<https://www.youtube.com/watch?v=PUn8j4-vIEg>

<https://www.youtube.com/watch?v=eBOAaRjdrMk>

Barcelona, Octubre 2019

Text i Edició:

En col·laboració amb:

Amb el suport de:

